

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्र. सीओएम-१०९८/प्र.क्र.६४/९८/३९,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २७ जुलै, १९९८.

वाचा :- १) शासन निर्णय, सा.प्र.वि. क्र. आस्थापना-१२९८/प्र.क्र.२६/९८/१९, दिनांक ७ मार्च, १९९८.
२) महाराष्ट्र शासन एक पत्र वि.वि., क्र. अग्रिम-१०९८/प्र.क्र. १६/९८/विनियम, दि. १७ जून, १९९८.
३) शासन निर्णय, सा.प्र.वि., क्र. सीओएम-१०९८/प्र.क्र.२९/९८/३९, दिनांक २४ मार्च, १९९८.

प्रस्तावना :- राज्याचे प्रशासन अधिक गतिमान तसेच लोकाभिमुख करण्याच्या दृष्टिने माहिती तंत्रज्ञानाचा सुयोग्य वापर व्हावा यासाठी शासनाच्या मुख्यालयात तसेच सर्व स्तरावरील दुय्यम कार्यालयात संगणकीकरणासाठी चालना मिळावी, यादृष्टिने शासनाने सामान्य प्रशासन विभागाच्या अधिपत्याखाली 'माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय' स्थापन केले आहे. तसेच येत्या दोन वर्षात राज्यातील सर्वशासकीय कार्यालये संगणकीकृत करण्यात येतील असेही शासनाने उद्दिष्ट ठरविले आहे. त्याअनुषंगाने शासनाने (अ) वैयक्तिक संगणक खरेदीसाठी विनव्याजी कर्ज (ब) संगणक प्रशिक्षण घेणा-या कर्मचा-यांना खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची सवलत, इत्यादि उपाययोजना जाहीर केल्या आहेत.

२. शासकीय कामामध्ये वरील नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर करावयाचा झाल्यास, संबंधित सर्व कर्मचारी / अधिकारी यांना प्रशिक्षण अपरिहार्य आहे. त्याखेरीज प्रत्येक विभागात संगणकीकरणाची प्रक्रिया समग्रतेने राबविण्यासाठी त्या त्या विभागातील विषयवार कार्यप्रणालीची सखोल माहिती असणा-या अधिकार्यांची सुध्दा निकड भासणार आहे. माहिती तंत्रज्ञान / संगणकीय प्रशिक्षण अथवा अभ्यास यासाठी पारंपारिक पद्धतीनेच एखाद्या संस्थेत अथवा विद्यापिठात प्रशिक्षण घेणे यासाठी अपेक्षित नाही. शासकीय कर्मचारी / अधिकारी त्याच्या विभागातील संबंधित विषयावर एखाद्या संस्थेत वा कार्यालयात एखादा प्रकल्प कार्यान्वित असल्यास त्या प्रकल्पावर काम करून असे अध्ययन करू शकेल. घोंडक्यात माहिती तंत्रज्ञान अथवा संगणकीय बाबीसंदर्भात जिथे कोठे प्रशिक्षण अनुभव अथवा अध्ययनाची संधी उपलब्ध होऊ शकेल तोच जाण्यास त्यास मुक्तद्वार असणे अशी संकल्पना आहे.

उदाहरणादाखल :- एखाद्या विभागात संस्थेत / विद्यापिठात वित्तीय बाबी संदर्भात काही प्रकल्प हाती घेतला असल्यास, अंदाजपत्रकीय अथवा वित्तीय बाबी हाताळणारा अधिकारी अशा प्रकल्पावर प्रत्यक्ष जाऊन त्याबाबत ज्ञान आत्मसात करू शकेल व याचा उपयोग त्याला त्याच्या दैनंदिन कामकाजात होऊ शकेल. एखादा अधिकारी त्यात विशेष रस घेणारा असल्यास तो त्याबाबत जादा अभ्यास करून, त्यात सगण पणवी जगण्या मॉनटोरिंग गुण्या मिळवू शकेल.

शासन निर्णय :- शासनाची माहिती तंत्रज्ञान व संगणकीय ज्ञान याबाबतची वरील भूमिका तसेच उद्देश लक्षात घेता, या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की,

- संगणकीय ज्ञान / माहिती तंत्रज्ञान यातील विशेषतः प्रशिक्षण अथवा संगणकीय अभ्यासक्रमासाठी शासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांना अध्ययन रजा देण्यात यावी.
- अध्ययन रजेसंबंधीचा प्रस्ताव विचारात घेताना महाराष्ट्र नगरी सेवा (रजा नियम), १९८१, नियम क्रमांक ८० ते ९३ मधील तरतूदी उदारपणे (Liberal) विचारात घेण्यात याव्यात.

- क) ज्या शासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांनी यापूर्वी अन्य अध्ययन रजा घेतली आहे, अशा कर्मचा-यांनी वरील 'अ' येथील कारणास्तव अध्ययन रजेची मागणी केल्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा नियम), १९८१ मधील तरतुदी शिथील करून त्यांच्या अध्ययन रजेचे प्रस्ताव विचारात घ्यावेत.
- ड) प्रस्तुत संगणकीय विशेषतः प्रशिक्षण अथवा संगणकीय अभ्यासक्रमासाठी निवड करण्यात येणा-या अधिकारी / कर्मचारी यांनी संगणकाचे किमान प्राथमिक ज्ञान असावे.

हा शासन निर्णय वित्त विभाग व सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनुक्रमे ५६८/सेवा-९, दिनांक २०.०७.९८ व क्रमांक २२२१/१२, दिनांक २२.०७.९८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सुरेश सुमि

(सुरेश कुमार)

प्रधान सचिव (प्र. सु. व र. व का.)

प्रति,

- राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
शासनाचे मुख्यसचिव,
शासनाचे सर्व अपर मुख्यसचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
• प्रबंधक, जल न्यायालय, मुंबई,
• प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
• प्रबंधक, सोळायुक्त व उपसोळायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
• सचिव, महाराष्ट्र सोळायेचा आयोग, मुंबई,
• सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधान सभा), मुंबई,
• सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधान परिषद), मुंबई,

महालेखापाल - १ (लेखा म अनुशेषता), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल - २ (लेखा म अनुशेषता), महाराष्ट्र, नागपूर,
महालेखापाल - १ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल - २ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई / लेखाकोष भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालयीन विभागाच्या निबंधनाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
सामान्य प्रशासन विभाग, (कार्यासन क्र. १२), मंत्रालय, मुंबई,
वित्त विभाग, (कार्यासन क्र. सेवा-९), मंत्रालय, मुंबई,
निवड मस्ती (२ प्रती),

• (पत्राने)

६२-२००२०४१७२३५३६ ८००-०१०५